

Fagligt udvalg for den pædagogiske assistentuddannelse og social- og sundhedsuddannelsen
September 2011

Udviklingsredegørelse 2012 for erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent

Nøgletal	2008	2009	2010
Igangværende uddannelsesaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	0	0	13 184
Indgåede uddannelsesaftaler i det aktuelle år	0	0	13 610
Igangværende skolepraktikaftaler pr. 31/12 i det aktuelle år	0	0	0
Elever optaget i skolepraktik i det aktuelle år	0	0	0
Bruttopraktikpladssøgende pr. 31.12 i det aktuelle år	0	0	0
Fuldførte *	-	-	-
Fuldførelsesprocent **	-	-	-

*) Fuldførte er det antal elever, som i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år har fuldført uddannelsen.

**) Fuldførelsesprocenten er andelen af dem, der begyndte i perioden 1/10 forrige år til 30/9 i det aktuelle år, som forventes at fuldføre deres uddannelse angivet i procent.

Bemærk: Der står de tal, som udvalget har fået tilsendt fra UVM.

	2008	2009	2010
Beskæftigelsesfrekvens (inkl. syge/barselfrekvens)***	Sosu-hjælper: 0,92 Sosu-assistent: 0,92	Sosu-hjælper: 0,91 Sosu-assistent: 0,89	Sosu-hjælper: 0,86 Sosu-assistent: 0,91
Videreuddannelsesfrekvens****	Sosu-hjælper: 0,17 Sosu-assistent: 0,09	Sosu-hjælper: 0,23 Sosu-assistent: 0,08	Sosu-hjælper: 0,26 Sosu-assistent: 0,07

***) Beskæftigelsesfrekvensen i 2008 baserer sig på færdiguddannede i 2007, frekvensen i 2009 baserer sig på færdiguddannede i 2008, og frekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2009.

****) Videreuddannelsesfrekvensen i 2008 baserer sig på færdiguddannede i 2006, frekvensen i 2009 baserer sig på færdiguddannede i 2007, og frekvensen i 2010 baserer sig på færdiguddannede i 2008.

1. Den erhvervmæssige udvikling og udviklingsmulighederne inden for uddannelsens område og tilgrænsende områder

Internationalisering; hvordan er uddannelsen under indflydelse af internationale tendenser?

20,5 % af de praktikpladsaftaler, der blev indgået i 2010, blev indgået med en person med anden etnisk baggrund end dansk.

Indvandrere og flygtninge udgør en stigende procentdel af borgere i såvel ældreplejen, på sygehusene som i socialpædagogiske og psykiatriske tilbud.

Teknologiudvikling; hvilke teknologiske udviklinger af relevans for uddannelsen kan udvalget se?

Udvikling i brug af teknologiske hjælpemidler og it-baserede løsninger på jobområdet medfører forskellige kompetencebehov:

- Velfærdsteknologi forbedrer medarbejdernes arbejdsmiljø og forenkler tidligere mere krævende opgaver. Det drejer sig om fx elektroniske støvsugere, KOL- kufferter og nøglekort og rumdækkende,

stationære loftslifte. Denne type teknologi har betydning for den konkrete opgavevaretagelse og organiseringen af arbejdet.

- It benyttes i stigende grad til dokumentation inden for området.

Virksomhedernes udvikling; er der tale om ændrede organisationsformer, nye myndighedskrav eller andet af betydning for uddannelsen?

Krav og udfordringer som sundhedsvæsnet står over for:

- **Effektivitet og den bedste behandling**
Det har ført til centralisering af specialer på større og færre enheder med høj kvalitet og specialisering i behandlingen. Som følge heraf løses en lang række ikke specialiserede opgaver i dag ambulantly og/eller i den kommunale hjemmepleje.
- **Rationalisering og omkostningseffektivitet**
Der arbejdes med standardiserede patientforløb, accelererede forløb, pakkeforløb, forløbsprogrammer, hvor der er fokus på produktivitet, effektivitet samt unødvendige ventetider og arbejdsgange. Udviklingen går mod kortere indlæggelsestider og færre senge på hospitalerne.
- **Patientsikkerhed**
Der er fokus på forebyggelse af fejl og skader på patienter og borgere (eksempelvis ved fejlmedicinering). Sikkerhed bliver tænkt ind i arbejdsgange og processer.
- **Pres på det medicinske område.**
Flere danskere lever længere, og mange lever i mange år med kronisk sygdom – ligesom flere og flere lider af mere end én sygdom. Der er fokus på udvidede behandlingsmuligheder for en række sygdomme, men i høj grad også på forebyggende indsats i forhold til for eksempel livsstilssygdomme.
- **Pres på den kommunale hjemmepleje**
Patienterne er oftest kun indlagt i den akutte og kritiske fase, og plejen og behandlingen af patienterne flytter dermed i højere grad til patientens eget hjem. Dermed stiger andelen af sygeplejefaglige opgaver, hvilket ikke blot kræver flere sygeplejefaglige kompetencer, men også en øget opmærksomhed og forståelse af forskellen mellem hhv. Servicelov og Sundhedslov og ikke mindst dokumentationen heraf. Derudover møder medarbejderne i kommunerne i stigende grad borgere med sindslidelser, misbrug og udadreagerende demens.
- **Sammenhæng i patient og borgerforløb**
Der er fokus på forbedring af den samlede indsats, f.eks. i forhold til den store gruppe af medicinske patienter. Disse patienter modtager ofte andre ydelser fra hjemmeplejen og har efter udskrivelse brug for opfølgende behandling og/eller rehabilitering. Der er brug for at understøtte samarbejdet mellem sektorerne, så unødvendige genindlæggelser og akutte indlæggelser undgås. Samtidig kan mere komplekse opgaver i dag varetages i borgernes eget hjem, eksempelvis palliativ pleje.
- **Inddragelse af patienter, borgere og pårørende**
En øget brug af borger-/patienttilfredshedsundersøgelser sætter fokus på borgernes/patienternes ønsker og oplevelser ift. inddragelse i deres behandlingsforløb. Der arbejdes med metoder til egenomsorg og højere grad af inddragelse af pårørende eksempelvis i psykiatrien.
- **Øget krav til dokumentation**
Klar, tilgængelig og fyldestgørende dokumentation og information er en nødvendig forudsætning for at sikre sammenhæng i behandlingen og i overgange mellem sektorerne. Det er også nødvendigt ift. at undgå fejl og skader på patienter og borgere – samt at lære af fejl og utilsigtede hændelser, så gentagelse forebygges.

Hvordan er det fremtidige behov for faglært arbejdskraft inden for uddannelsens område?

Der vil i fremtiden være behov for faglært arbejdskraft inden for området, da antallet af ældre og plejegrævende grupper er stigende. Der er desuden løbende afgang fra jobområdet pga. jobskifte, videreuddannelse eller pension. Regeringen, LO, KL og Danske Regioner har i forbindelse med trepartsdrøftelserne indgået aftaler, som fastsætter det årlige antal praktikpladser på social- og sundhedsuddannelsen fra 2008 til 2015.

Er der udvikling på de tilgrænsende områder af relevans for uddannelsen?

Parterne på området har gennem årene udviklet en lang række AMU-uddannelser. AMU-uddannelserne inddrages i kompetenceudviklingsøjemed til social- og sundhedshjælpere og til social- og sundhedsassistenter. Derudover giver AMU de ikke-uddannede på området mulighed for at få nødvendige kompetencer til at

varetage udvalgte opgaver. Der har i 2010 været høj aktivitet på uddannelser omhandlende lægemidler, rehabilitering og demens.

Udvalgets kommentarer til udviklingen i nøgletallene:

Trepartsaftalen regulerer antallet af elever og praktikpladser.

Tallene kan endnu ikke dokumentere udviklingen, og derfor har udvalget ikke yderligere kommentarer.

De uddannelsesmæssige konsekvenser af udviklingen anføres under pkt. 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8.

2. Behov for nyetablering af uddannelse

Der er ikke behov for udvikling af nye uddannelser.

3. Behov for omlægning/revision af uddannelsen

De uddannelsesmæssige konsekvenser af udviklingen kommer til udtryk i den reviderede indgangsbekendtgørelse med en præcisering af adgangskrav til trin 1 og med reviderede kompetencemål samt i den reviderede uddannelsesordning med reviderede områdefag og praktikmål.

4. Behov for nedlæggelse af uddannelsen

Der er ikke behov for nedlæggelse af uddannelsen.

5. Den løbende kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af uddannelsens ordinære praktik

Udvalget er i tæt dialog med lokale uddannelsesudvalg om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af praktikuddannelsen og vil se på, hvordan denne dialog kan udvikles.

6. Opfølgning på sidste års udviklingsredegørelse

Udvalget har revideret social- og sundhedsuddannelsen og indsendt en revideret indgangsbekendtgørelse til UVM samt har revideret uddannelsesordningen. Planen er, at den reviderede uddannelse træder i kraft 1. januar 2012.

7. Opfølgning på de centrale analyse- og prognoseprojekter offentliggjort 2011

SOSU-uddannelsen indgår ikke specifikt i de centrale analyse- og prognoseprojekter for 2011. Der er dog en rapport om udvikling af elevernes innovative kompetencer i erhvervsuddannelserne fra Industriens uddannelser og Mærsk Nielsen HR, hvor der konkluderes, at der i erhvervsuddannelserne er behov for større fokus på udvikling af elevernes tværfaglige kompetencer set i relation til at indgå i innovation i virksomhederne. SOSU-uddannelsen indgik i rapporten *De pædagogiske og sundhedsrettede erhvervsuddannelsers bidrag til bruger- og medarbejderdrevne offentlig innovation (CAP 2010)*. I forbindelse med revisionen af SOSU-uddannelsen har det faglige udvalg undersøgt mulighederne for at lade eleverne udvikle deres innovative kompetencer under uddannelsen.

Anbefalingerne fra AKF Anvendt Kommunal Forskning i rapporten *Unge i erhvervsuddannelserne og på arbejdsmarkedet – værdier, interesser og holdninger*, fx om mere praktisk tilgang til læring, ligger fint i tråd med intentionerne i den reviderede uddannelsesordning og vil indgå i det faglige udvalgs dialog med skolerne i forbindelse med implementeringen af den reviderede social- og sundhedsuddannelse.

Kubix anbefaler i rapporten *Der går ikke nogen lige vej... En kvalitativ og kvantitativ analyse af omfang og mekanismer i elevernes omvalg på erhvervsuddannelserne* en øget opmærksomhed på kønsperspektivet vedr. elevs valg og omvalg af uddannelse. PASS ser gerne flere mænd i social- og sundhedsuddannelsen og forsøger i samarbejde med skolerne at nå denne målgruppe ved markedsføring af uddannelsen.

8. Trin i uddannelsen

Social- og sundhedsuddannelsen har trin 1, social- og sundhedshjælper, og trin 2, social- og sundhedsassistenter. Arbejdsmarkedet har brug for både social- og sundhedshjælpernes og social- og sundhedsassistenternes kompetencer.

9. Handlingsplan for tilvejebringelse af praktikpladser

Trepartsaftalen mellem regeringen og de offentlige arbejdsgivere regulerer antallet af elever og praktikpladser.